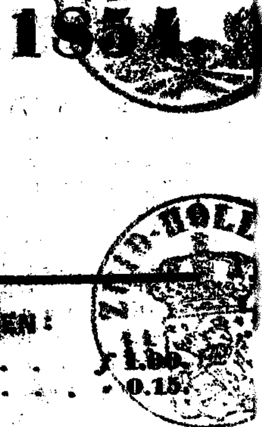
N°. 493. **DE GRONDWET.** 1854.

ZONDAG 24, MAANDAG 25 DECEMBER.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks. . . . . „ 5.50.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon**,
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

BERIGT.

Uit hoofde van het Kersfeest zal de Courant Maandag-avond NIET verschijnen.

Beloften zonder einde.

Wat is betrekkelijk verligting van lasten of hervorming van belastingstelsel, eene *verklaring* waard van *deze* Regering, zoolang daarop geene *handeling* is gevolgd?

Naar onze meening beteekent zij minder dan niets: omdat de ondervinding heeft aangetoond, dat er noch een *vrij*, noch een *krachtig* initiatief bij de Regering bestaat; maar dat zij, op eigen lijfsbehoud bedacht, meêgaat met den stroom; in plaats van de publieke opinie te leiden, door haar wordt geleid; dat zij geenerlei vast stelsel heeft of geenerlei opregt voornemen om een stelsel te ontwikkelen, maar alleen, om niet *overvleugeld* te worden, zich meester maakt van 't geen anderen tot zekere rijpheid hebben gebragt.

Eene Regering, die, omtrent eene en dezelfde zaak, binnen zóó kort tijdsverloop, zoo verschillende verklaringen aflegt, dat de eersten gelijkstaan aan een *gezworen haat* tegen elke belasting-afschaffing, ten koste zelfs van de eerste beginselen der oeconomie, en de laatsten de warmste programma's van de meest hartstogtelijke *afschaffers* overtreffen: zoodanige regering *kan* geen vertrouwen verlangen voor hare verklaringen. Zij is geene *Regering;* zij toont, om den *naam* van Regering te behouden, zich met de rol van *geregeerde* te vrede te stellen.

Het bewijs?

Wij wenschen het *thans* te geven, opdat, in een kort overzigt, van al 't geen *deze* Regering, sedert September 1853, dus in slechts vijftien maanden tijds, strijdigs heeft verklaard omtrent afschaffing van belastingen, blijke, of ons oordeel al dan niet gegrond is.

Op 24 September 1853, bij de aanbieding der begrooting voor het nog loopende dienstjaar, legde de Regering de volgende verklaring af:

Mogten ons de middelen niet ontvallen om op deze wijze te blijven voortgaan, *het tijdstip zou niet zoo verre meer in de toekomst verwijderd zijn*, waarop men afdoende op ontheffing van lasten bedacht zoude kunnen wezen. De Regering weet hoe daarop is aangehouden en hoe het met reden gewenscht kan worden, dat aan billijke verlangens in dat opzigt worde te gemoet gekomen, maar op grond zoowel van de daarover gehouden raadpleging in deze Kamer, als van hetgeen het welbegrepen belang des Lands haar toeschijnt te vorderen, *acht zij nog den tijd niet aangebroken om daartoe te kunnen overgaan.* Zij gelooft, dat men zich voor 's hands zal moeten bepalen om in de bestaande belastingen of heffingen die verbeteringen of wijzigingen te brengen, waardoor belemmeringen of bezwaren kunnen worden weggenomen of gematigd, en zooveel mogelijk de belangen der ingezetenen met de eischen der schatkist kunnen worden overeengebragt. Zij zal het zich ten taak stellen om daartoe het noodige te beramen en zij durft er op rekenen, dat zij zich hierin niet van de medewerking der Staten-Generaal zal verstoken zien. (1)

Op 24 September 1853 was derhalve „*de tijd nog niet aangebroken*”, om tot eenige vermindering van lasten te kunnen overgaan. De „*eischen der schatkist*” waren nog te dringend; men zou hoogstens „verbeteringen” of „wijzigingen” in de heffing kunnen voorstellen.

Met *deze* verklaring was het de Regering *ernst;* want, toen menige stem in de Tweede Kamer, bij het onderzoek der begrooting, in de sectiën aandrong op afschaffing van lasten, verklaarde de Regering zoodanigen „maatregel *hoogst onraadzaam* en *verderfelijk voor den geldelijken toestand van het land*”. Wat meer is, de Regering betoogde, op 31 October 1853, dat zelfs de afschaffing van *den accijns op de rogge*, hetgeen men verlangde, „het publiek vermogen *gevoelig* „zou aantasten, en daarbij, hoogst waarschijnlijk, niet „dan *misrekening* en *teleurstelling* te weeg brengen”. Zij voegde er de volgende redenering bij:

Zonder te ontkennen, dat de prijs den accijns verhoogt van de belaste waar, moet men niet voorbijzien, dat in sommige gevallen, en inzonderheid, waar de aankoop zich bepaalt tot dagelijksche behoeften, *die verhooging bijna niet merkbaar is.* De accijns is veeltijds zóó in den prijs der grondstof ingeweven, dat hij bij kleine partijen moeijelijk daarop afgezonderd te berekenen is. Zoo is bijvb. *de accijn sop de rogge per pond brood zóó gering, dat de afschaffing daarvan op den winkelprijs schierg een invloed zoude kunnen uitoefenen*, en mitsdien kwalijk voor het geheel ten bate zoude komen van den verbruiker. Besloot men derhalve tot eene afschaffing van dezen accijns: *het voordeel zoude wel denkelijk niet genoten worden door hen, die men op het oog had;* het doel zou alzoo *gemist* worden, en behalve *teleurstelling*, mitsdien *dit alleen* zijn te weeg gebragt, *dat de schatkist van eene belangrijke inkomst, niet minder dan 1½ millioen bedragende, zoude verstoken zijn* (2).

Tusschen 31 October en 12 December 1853 — dus in 13 dagen tijds — viel de eerste groote verandering in de denkbeelden der Regering voor. Er was inmiddels eén voorstel tot afschaffing van den accijns op het geslagt gedaan, de aandrang tot verligting van lasten was grooter geworden, en de Regering waagde het niet langer om zoo geheel vol te houden, dat er *nooit* aan vermindering te denken viel. Wèl doceerde zij nog, even als op 31 Oct., „dat de accijnsen bij ons *inkeemsch* waren geworden”; dat zij zich „met het belaste voorwerp *vereenzelvigen*”, maar, meêgesleept door de publieke opinie, voor omverwerping beducht, liet ze nu *de mogelijkheid* tot verligting in het verschiet zien, ofschoon, natuurlijk, van 31 Oct. tot 12 December, *de toestand in niets kon veranderd zijn.* Toen luidde de meening der Regering aldus:

Het blijft bij de Regering een streven om te gemoet te komen, zooveel als de omstandigheden het zullen toelaten, en ik mag wel uitdrukkelijk verklaren, dat eene vermindering van belastingen, ook in het oog van de Regering, eene hoogst wenschelijke zaak is. Zij zal zich gelukkig achten, wanneer zij het oogenblik ziet aanbreken, om daartoe te kunnen overgaan. *Onder de omstandigheden, waarin wij leven*, heeft de Regering echter gemeend, dat de gelegenheid daartoe nog *niet* daar was; zoodra zich die evenwel gunstiger daarvoor voordoet, zal zij ze aangrijpen: *daarop kan men rekenen.*

Ik mag hier nog bijvoegen, Mijne Heeren, dat de quaestie opzettelijk en rijpelijk in beraadslaging is genomen, reeds vóór het indienen van deze begrooting, *maar dat men zich weêrhouden heeft gevonden uit aanmerking van de politieke verwikkelingen, waarin Europa verkeert* (3).

Op 12 December 1853 wordt dus *de mogelijkheid* erkend van afschaffing van belastingen, en zulks lijnregt in strijd met de verklaring van 31 Oct. Op 12 December hebben alleen „*de verwikkelingen in Europa*” het doen van voorstellen belet. En hoe luidt nu de verklaring van 20 December, *acht dagen later* toen, *coute qui coute*, het voorstel der negen-mannen moest bestreden worden? Alweder vierkant strijdig met de verklaring van 12 December. Het voorstel was niets anders dan „eene bespotting der Natie”; *afschaffing van het tonnegeld* zou den handel *niet* baten, enkel de schatkist *nutteloos* van inkomsten berooven; de accijnsen konden door het volk, als het maar werken wilde, *zeer goed betaald worden*; ja wij *konden* volstrekt *niets*, *niets* afschaffen; *want er zou niet meer dan ruim drie tonnen gouds op de dienst overblijven!!*

Ik vraag, wanneer wij het tonnegeld hier afgeschaft hadden, en de haven, waarvan de concurrentie voor ons het meest te vreezen is, de haven van Antwerpen, werd evenzeer van het tonnegeld ontheven, *wat zou de uitkomst dan zijn?* In welken anderen toestand zouden wij ons dan ten aanzien van die haven bevinden? Ik geloof *dat het eenige, wat men dan zou hebben te weeg gebragt, dit zou zijn, dat èn voor de schatkist van Nederland, èn voor die van België eene niet onaanzienlijke som als inkomen* ZOU VERLOREN GAAN.

. . . .

En met het oog op de arbeidende klasse, geloof ik met een geacht afgevaardigde uit Gelderland dat, *wanneer wij haar werk geven* EN ZIJ WERKEN WIL, *dat zij dan ook den accijns wel kan blijven dragen.* Voor allen, die niet willen, dat men buiten staat geraakt om iets beter; iets meer doeltreffend te doen, zal het blijkbaar zijn, dat eene geanticipeerde uitputting van de schatkist wezenlijk hun doel ten eenenmale onmogelijk zou maken. De Regering, Mijne Heeren, oordeelt dan ook, *dat in de tegenwoordige omstandigheden aan de schatkist geene meerdere opofferingen behooren te worden opgelegd.*

. . . .

De uitgaven zullen klimmen tot *f* 71,508,186.89½. En wat is nu het bedrag, waarbij de raming der middelen bij de wet zelve is gearresteerd? Dat bedrag is *f* 71,833,752.51½; en wanneer ik nu de uitgaven van de raming der inkomsten aftrek — eene zeer eenvoudige operatie — dan zal men vinden, dat men nog op een overschot kan rekenen van *f*. 325,565.62. *Hoe kan men alzoo uit onze middelen eene inkomst van niet minder dan* 16½ *ton gouds wegnemen? Natuurlijk moet ik dit ontkennen.* (4)

Maar nog *op den eigen dag* geeft de eene Minister den anderen een démenti. De heer VAN HALL, steeds op den voorgrond zoo dikwerf het *coups de théatre* geldt, spreekt — geheel anti-constitutionneel — op denzelfden 20 December het beruchte „*Ik verwacht*” uit, waaruit zonneklaar blijkt, dat alleen *partijzucht* den Minister van finantiën het voorstel heeft doen bestrijden. Op den eigen dag wordt door de Regering, die zegt „er *kan* niet worden afgeschaft,” beloofd, „er zal wel degelijk afgeschaft worden!”

Wij zullen, hoop ik, belastingen afschaffen. Wij zullen aan den Koning en met Zijne goedkeuring aan u de voorstellen daar toe doen. Wij hopen, — ja, ik *mag niet zeggen wij verwachten; maar toch wel* IK VERWACHT — dat die tijd spoedig daar zal zijn. Maar dan zal het verschil van rigting zich daarin vertoonen, dat wij niet bij voorkeur als eerste afschaffing zullen voorstellen eene belasting, die alleen den meervermogende drukt, die niet drukt op den breeden zoom van den middenstand, die grenst aan de armoede, de laagste klasse der maatschappij, waarop de geachte spreker uit Maastricht heeft gewezen, *maar eene belasting, die alleen drukt op den minvermogende in den lande en op eenige meervermogenden van den middenstand.* (5)

Om aan dat „*Ik verwacht*” te voldoen, ter belooning waarvan het voorstel der negen leden werd verworpen, trad de heer VAN HALL als tijdelijk Minister van Finantiën op, en hij bood eene Conversie-wet aan, die door de Kamer „*onzedelijk*” werd genoemd, en waarin nu, *twee maanden later* (14 Februarij), werd verklaard, dat er *niet* drie tonnen gouds zouden overblijven, maar *millioenen*, en dat boven en behalve eene conversie, *ook nog belastingen zouden worden verminderd*, ware de toestand van Europa daartegen geen hinderpaal. Ja, de voorstellen *lagen reeds gereed.*

De middelen over het jaar 1854 *beloven eene ruime dekking van al de reeds toegestane uitgaven*, ook voor die, welke de voorzigtigheid gebiedt, dat tot instandhouding van het leger worden aangewezen, evenzeer als tot verhooging van eenige hoofdstukken der begrooting, ten gevolge der vermeerdering van prijzen en arbeidsloonen.

De vooruitzigten daaromtrent bestaande, zijn van dien aard, *dat de Regering reeds gereed heeft voorstellen tot vermindering van belastingen, die op de eerste levensbehoeften en op handel en scheepvaart drukken, alsmede een voorstel tot verbetering der personele belasting in het belang van den minderen middenstand.*

Tot het indienen daarvan zou, *ondanks de noodzakelijke verhooging van uitgaven*, waarop is gewezen, zijn overgegaan, ware het niet dat zij het onverantwoordelijk oordeele om zulk een gewigtigen stap te doen op een oogenblik, *waarop de rust in Europa ernstig wordt bedreigd.* (6)

Er lagen dus, op 14 Februarij 1854, gereed: voorstellen tot vermindering van lasten, die op de eerste levensbehoeften en op handel en scheepvaart drukken, alsmede een voorstel tot verbetering der personele belasting. Maar nu komt, op 1 Mei, een nieuwe *Minister van Financiën.* Zegt *deze*, 'tgeen nog verschoonbaar geweest ware, dat hij *de gereed liggende* ontwerpen nog moest bestuderen? Volstrekt niet. De nieuwe Minister bewijst, door zijne verklaring van 29 Mei, dat de heer VAN HALL, aan den heer BAUD gedachtig, den 14 Februarij „knollen voor citroenen” in de han-

(1) Bijblad 1853—54, bl. 12.

(2) Mem. van Beantw., Wet op de Middelen.

(3) Bijblad 1853—54, bl. 412.

(4) Bijblad 1853—54, bl. 511, 512.

(5) Bijblad u. s. bl. 520.

(6) Mem. van Toel., conversie-wet.

den heeft gestopt; dat *er niets gereed lag*; want de Minister weet zelfs niet in *welken geest* de voorstellen zouden worden gedaan, *of waarop* die gedeeltelijke afschaffing zou worden toegepast!!

Ik meen ook verstaan te hebben — doch ik vermoed dat mijn gehoor mij bedrogen zal hebben — dat dezelfde spreker heeft gezegd, dat de vorige minister VAN HALL zou hebben toegezegd den accijns op het gemaal af te schaffen. Ik geloof niet, dat eene zoodanige toezegging gedaan is; de vorige Minister heeft toegezegd, dat, wanneer de toestand der schatkist het toeliet, hij dan gaarne aan den Koning zou voordragen u voorstellen te doen tot gedeeltelijke afschaffing van de eene of andere belasting; maar, ik geloof niet, — *ten minste mij is het niet bekend* — dat bepaalde toezegging zou zijn gedaan, IN WELKEN GEEST *die voorstellen zouden worden gedaan*, of WAAROP *die gedeeltelijke afschaffing zou worden toegepast.* (7)

Op den 29sten Mei was dus alles op nieuw op losse schroeven gezet. Al de beloften waren te niet gedaan door den heer VROLIK en men begon weder van meet af. Nu komt de troonrede van 18 September, en de draad der beloften wordt op nieuw vastgehecht en met nieuwen ijver voortgesponnen:

Bij de behandeling der finantiële aangelegenheden zal u blijken, dat kan worden besloten tot eene vermindering van lasten, binnen zoodanige grenzen, *als door eene gepaste behoedzaamheid* worden voorgeschreven. (8)

De begrootingswetten worden ingediend, de voorstellen tot vermindering van lasten worden bekend. Ach, de berg heeft een muis gebaard!

Het *tonnegeld* zal worden afgeschaft, dat, volgens de verklaring van 20 December 1853, *enkel strekken zou, om nutteloos, de schatkist van inkomsten te berooven!*

Niet de geheele accijns van het gemaal, niet zelfs de accijns op de rogge zal worden afgeschaft: *slechts 23 opcenten van den accijns*. De eters van tarwebrood zullen *eene halve cent*, de eters van roggebrood *drie twintigste van een cent* verligt worden!!

Tusschen 5 en 10 centen goedkooper het vleesch, dat zal geene verligting schenken, maar *drie twintigste van een cent* het pond brood goedkooper: ziet, dat is eene enorme verligting van lasten.

Op 31 October 1853 zou, door de *geheele* afschaffing van den accijns op de rogge, de prijs van het brood *niet* dalen; de schatkist zou men nutteloos van 1½ millioenen berooven; de bakker en graankooper zouden *alleen* het voordeel in den zak steken. Maar in September 1854 zal de vermindering van lasten ten bedrage van 3/20 van eene cent *wonderen* verrigten. De prijs van het Roggebrood *zal* dalen; de schatkist zal *niet zonder nut* schade lijden; bakker en graankooper zullen het voordeel niet in den zak steken!!

Toen evenwel, noch het volk, noch de Vertegenwoordiging aan dat mirakel geloof sloeg; toen een nieuw voorstel werd gedaan om een krachtigen stap te doen op het gebied van belasting-hervorming; toen algemeen de afkeuring openbaar werd over de zeepbel, waarmede het Ministerie de Natie wilde te vrede stellen, *toen* werd er eene nieuwe belofte afgelegd. Men zou veel verder gaan, dan de 23 opcenten; men bad zoet te zijn en te wachten, en dan.... ja dan zou de heer VAN HALL bewijzen, dat hij er ernstig aan denkt, om den armen man te helpen! Op 17 November hield de Regering het volk een nieuw droombeeld voor oogen:

Zoodra door den Goddelijken zegen *de politieke toestand van Europa* weder toelaat, *den toestand met gerustheid te gemoet te gaan*, zal, bij voldoenden toestand der finantien, de Regering zich haasten op den weg van vermindering van lasten de Vertegenwoordiging voor te gaan.

Reeds thans wijst zij aan *de afschaffing van den accijns op de rogge* en verbeteringen en daarmede verband houdende *wijziging van den accijns op de tarwe* als de eerste vermindering van belasting aan, welke zij aan de overweging der Staten-Generaal zal aanbieden (9).

Dat uitzigt scheen menigeen toe te zijn *ad calendas graecas*. De politieke toestand *van Europa* moest weder toelaten, de toekomst met *gerustheid* te gemoet te gaan; en daar men die *nieuwe belofte*, te regt, als een *uitvlugt* beschouwde, stelden zij, die minder ingenomen waren met eene afschaffing van den accijns op de brandstoffen, *die van den accijns op de rogge voor*. De Regering werd dus op nieuw *voortgejaagd*, wilde zij niet *onder den voet geraken*, en op zijn eigen lijfsbehoud bedacht, verwisselde zij, vier weken later, op nieuw van stelling. *Nu* — 20 December — baarde haar den toestand *van Europa* niet de geringste bezorgdheid meer in, ofschoon van dien toestand nog den *vijftienden December* door den Minister van Oorlog een allerzwartst tafereel werd opgehangen. Nu zou het maar de vraag zijn, of *onze inwendige toestand* niet bedenkelijker zou worden! En dat zou zij wel vóór 13 Februarij weten te beslissen!! *Risum teneatis amici!*

(7) Bijblad n. s., bl. 992.
(8) Bijblad 1854—55, bl. 1.
(9) Bijblad n. s. bl. 21.

Doch ik aarzel hier niet *dit* te zeggen: wanneer die toestand zich niet bedenkelijker vertoont ten opzigte van ons vaderland (*ik spreek uitsluitend van ons vaderland*) dan op dit oogenblik het geval is, dan is het voornemen der Regering, om, nadat de Kamer weder zal zijn bijeengekomen, hare denkbeelden, in bepaalde voorstellen geformuleerd, mede te deelen en in ontwikkelingen te treden over de wijze, waarop, naar haar inzien, aan dat voornemen, reeds den 17 Nov. jl. aan deze Kamer medegedeeld, ten meeste nutte van het land gevolg zal kunnen gegeven worden (10)

Waarom was het, op 17 Nov. noodig te wachten tot dat *Europa in rust zou zijn?* Waarom was op 15 December de toestand van Europa allerhagchelijkst voor ons vaderland? Hoe komt het, dat op 20 December, de toestand van Europa *niets* meer afdoet, geene ongerustheid meer baart en enkel *onze* toestand in aanmerking moet komen?

Is het, na onderlinge vergelijking van deze eindelooze beloften, nog twijfelachtig, dat *het belang van het vaderland* slechts eene *leuze* is, en dat het *belang van personen* op den voorgrond staat?

Is het nu nog twijfelachtig, dat *deze* Regering geen stelsel heeft, *niet regeert*; maar zich *laat regeren*, met opoffering van overtuiging, enkel om maar *regering* te blijven?

Is het nu nog te vergen, dat iemand in het land eenige waarde hoegenaamd hechte aan de beloften der »tegenovergestelde rigting«?

Is er iemand, die, met de hand op het hart, *nu* nog zou durven beweren, dat de heer VAN HOËVELL onregt had, toen hij, in de volgende woorden, de blijdschap van hen, die verrukt waren over het »vrij en krachtig initiatief« der Regering, trachtte te temperen?

»Ik heb gezien, welk een diepen indruk en welk eene genoegelijke gewaarwording de thans door den Minister van Finantien gegevene verklaringen heeft te weeg gebragt in het gemoed van den geachten afgevaardigde uit Nijmegen. Wat mij betreft, *verklaringen van zoo verschillenden aard*, volgens de opvatting altoos van den afgev. uit Nijmegen, *in zulk een kort tijdsverloop van dezelfde groene tafel, door dezelfde personen gegeven, maken op mij geen den minsten indruk*. De omstandigheden zijn *niet* veranderd: *zij zijn dezelfde als vóór veertien dagen*, en wanneer nu eene verklaring wordt afgelegd, zoo als thans geschiedt, *waarom is daar dan meer waarde aan te hechten dan aan die, welke* DRIE WEKEN GELEDEN gegeven is? Ik voor mij zal de *daden*, de *handelingen* van de Regering afwachten; ik verheug mij volstrekt niet over de toekomst *op grond van 't geen ik nu heb gehoord*: DIE ZOO SPOEDIG VAN MEENING VERANDERT, KAN HET BINNEN VIER WEKEN WEER DOEN. Ik zal eenvoudig afwachten wat de Regering zal verrigten; ik zal zien of die handelingen overeenkomstig zijn met het standpunt, dat zij heeft ingenomen en met de belangen van het Vaderland.«

Ook *wij* willen thans die *handelingen* afwachten; maar wij hebben er geene groote verwachting van.

Wat kan, tot 13 Februarij, al niet worden uitgedacht, om, door nieuwe beloften, oude te vernietigen, en het Nederlandsche Volk op nieuw met *schitterender beloften* te vrede te stellen?

(10) Bijblad n. s. bl. 471.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Het zou wel iets bevreemdends zijn, indien de quaestie der toetreding van Pruissen tot het tractaat van 2 December niet onderworpen ware aan al de fluctuatiën, tegenstrijdige berigten en onzekerheid, welke al de besluiten der Duitsche hoven sedert den aanvang der Oostersche quaestie hebben gekenmerkt. Zij, die zelfs het meest eischen, moeten zich dan ook uit dien hoofde te vreden stellen. Toen men de onderteekening van het verdrag tusschen Oostenrijk en de Westersche Mogendheden vernam, ging er te Parijs, te Weenen en zelf te Berlijn slechts ééne stem op, dat het namelijk boven allen twijfel verheven was, dat Pruissen zijne adhaesie aan het verdrag zou schenken, ja, onmiddellijk zou schenken.

Toen dit niet geschiedde, begon men te twijfelen, vervolgens — dit was gister nog de laatste lezing — zeide men op stellige wijze, dat zij hare adhaesie weigerde, en dat de zending van den heer Usedom een afzonderlijk verdrag tusschen Pruissen en de Westersche mogendheden ten doel had.

Maar de zaak is thans geheel van gedaante veranderd. Eene depêche, gister uit Berlijn ontvangen, meldt, dat in die hoofdstad op de meest stellige wijze wordt verzekerd, dat de Pruissische regering reeds een besluit genomen heeft, ten aanzien van de quaestie der toetreding tot het tractaat, en dat het gevolg daarvan is, dat die mogendheid niet toetreden zal. De toon der depêche gaf aanleiding om te gelooven, dat een tegenovergesteld besluit het meest waarschijnlijk was.

Maar indien Pruissen niet toetreedt tot het verdrag van 2 December, dan heeft de zending van den heer Usedom immers niet het sluiten van een afzonderlijk verdrag met de Westersche mogendheden ten doel? Al de gronden, waarop Pruissen dit verzoek steunde, gister door ons opgegeven, zijn dus onjuist? Men zal ligt begrijpen dat wij niet onderzoeken wat van dat alles is. Wij bepalen ons eeniglijk bij de mededeeling der in omloop zijnde geruchten: eerst de adhaesie van Pruissen, welke als nagenoeg zeker werd beschouwd. Vervolgens de bepaalde ontkenning dier adhaesie, maar in plaats daarvan het verzoek om een afzonderlijk verdrag; eindelijk gemis van elke beslissing en de mogelijkheid zoowel van de adhaesie als van de weigering. In deze laatste onzekerheid verkeert men op dit oogenblik

Eene depêche uit Weenen, onder de dagteekening van eergisteren, door de *Kölnische Zeitung* medegedeeld, meldt het vertrek naar Weenen van den kolonel von Manteuffel, broeder van den president van den raad en adjudant des Konings, met eene bijzondere zending bij de Oostenrijksche regering. Men zal zich herinneren, dat deze zelfde persoon, reeds eenige maanden geleden, met eene dergelijke zending bij dezelfde regering werd belast.

Er was sprake van eene circulaire van den 7den dezer, door Pruissen gerigt aan zijne vertegenwoordigers bij de hoven van Parijs en Londen, ten einde de regeringen van Frankrijk en Engeland uit te noodigen, om acht te slaan op de vredelievende bedoelingen waarvan Rusland blijken gegeven heeft. De *Augsburger Zeitung* deelt den tekst van dit stuk mede. Het is niet van belang ontbloot. De laatste zitting der Tweede Kamer van Pruissen was vrij belangwekkend. Verscheidene stemmingen werden uitgebragt, allen met eene zeer geringe meerderheid, soms ten voordeele der regering en andermaal juist in tegenovergestelden zin. Onder de eersten behoort gerangschikt te worden het overgaan tot de orde van den dag ten aanzien der petitie, waarbij de circulaires van den Minister van Binnenlandsche Zaken over de democratische en anti-russische gezindheid der geestelijkheid, wordt gelaakt. Onder de stemmingen, welke ten nadeele van de regering zijn uitgevallen, behoort eene soort van nederlaag ten gevolge der verwerping van een voorstel, strekkende om de regering te magtigen om, zonder tusschenkomst der Kamer, eene wet op de verzekeringen uit te vaardigen.

Den 21 December is te Berlijn bekend gemaakt het verbod tot uitvoer van paarden. — Men weet, dat de heer Cobden op zijne beurt in het Lagerhuis in de zitting van Woensdag jl. de bill tot aanwerving van vreemde troepen heeft aangevallen, en dat den volgenden dag, ten gevolge eener plaats gehad hebbende stemming met 241 tegen 202 stemmen werd besloten tot tweede lezing van de bill, waarop de heer d'Israeli verklaarde, dat hij in zijne oppositie zou volharden bij de behandeling van de bill in comité. Maar eergister avond gaf hij zijne toestemming om die discussie tot later uit te stellen en de derde lezing had plaats.

In het hoogerhuis verklaarde de hertog van New-Castle, Minister van Oorlog, dat door de regering de noodige maatregelen genomen zijn, om de [illegible] der geallieerden voor het vervolg te vrijwaren voor de gevaren, welke het slechte weder kan veroorzaken.

De Times heeft weder een van die kromme sprongen gemaakt, welke men van dit blad gewoon is. Bij de vermelding der stemming over de bill, tot aanwerving van vreemde soldaten, vervangt het blad zijn hevigen tegenstand, tot dusver tegen de bill gevoerd, door den wensch dat de maatregel volkomen gelukken moge. Het wenscht de oppositie tevens geluk, dat zij de regering bestreden had op gronden, die alleen aan zuivere vaderlandsliefde ontleend zijn.

De Fransche *Moniteur* deelt eene depêche mede gedagteekend Pera 10 December, waarbij gemeld wordt, dat Prins Napoleon ofschoon de staat zijner gezondheid nog veel zorgen eischt, niettemin naar de Krim zal vertrekken. 4266 man van de zevende divisie waren in de baai van Kamiesch aangekomen; er waren bovendien nog 3300 man en eene aanzienlijke krijgsvoorraad aangekomen.

Van voor Sebastopol wordt geweld, dat de Russen onder een hevig vuur uit de vesting een uitval hebben gedaan en tot de borstwering der loopgraven waren gekomen, waar zij door een hevig geweervuur ontvangen en na een hardnekkigen strijd met de bajonet verdreven werden.

Eene depêche uit Marseille meldt, dat de *Indus* aldaar was aangekomen met berigten uit Constantinopel van den 10 dezer en uit de Krim van den 8sten. Het vuur tegen Sebastopol zou met 400 stukken, waarvan 130 Engelsche heropend worden; de stormladders waren gereed gehouden.

Den 6den, op den naamdag des Keizers, hadden de Russen een uitval tegen de Engelsche linien beproefd en daarbij 1100 man gevangenen en een fort verloren.

Men wilde weten, dat 30,000 Turken en eene divisie der geallieerden tegen Perekop geopereerd hadden.

Het Russische gezantschaps-hôtel te Constantinopel was tot hospitaal ingerigt, en reeds waren 2000 opgeslagen.

De wissel was te Constantinopel aanzienlijk gerezen.

Te Toulon wachtte hier vier regementen op scheepsgelegenheid, ten einde naar het Oosten te worden overgebragt.

Berigten van eene andere zijde, doch mede uit Konstantinopel melden, dat door twee stoombooten, die de haven van Sebastopol verlaten hebben, pogingen zijn gedaan om onder bescherming van de batterijen der plaats zich meester te maken van een Fransch korvet, dat de forten te zeer genaderd was. Zulks gaf aanleiding tot eene schermutseling, tengevolge waarvan de Russische stoombooten, van haar plan afzien en weder de haven binnentreden moeten, terwijl zij vervolgd werden door drie vaartuigen van de geallieerden, die het Fransche korvet waren ter hulp gesneld.

Diezelfde berigten spreken evenzeer van een uitval der bezetting, welke op den 6den zou hebben plaats gehad, waarbij door de geallieerden 400 man Russen gevangen en een fort genomen zouden zijn.

De Parijsche beurs, was eergister gunstiger gestemd. Aanvankelijk had op dien dag weder eene daling plaats, tengevolge van het gerucht eener leening; maar, toen het geloof aan het uitstel van dezen finantiëlen maatregel de bovenhand verkreeg, stegen de fondsen zeer.

De *Moniteur* heeft eergister twee Keizerlijke decreten bekend gemaakt waarbij doelmatige wijzigingen worden gebragt in het tarief op de inkomende regten in Frankrijk. Het invoerregt op vreemde suiker is, o. a., zeer veel verminderd.

De Spaansche Cortes hebben in de zitting van den 16 een aanvang gemaakt met de beraadslaging over het adres van antwoord op de troonrede. Een lid van de democratische partij voerde het eerst over dit ontwerp het woord. Zijne redevoering is nog niet bekend, maar het spreekt van zelf, dat hij het ontwerp zal bestreden hebben, omdat het te zeer een monorchalen geest ademt, althans meer dan zijne partij verlangt.

Een niet onbelangrijk incident had vóór den aanvang dezer beraadslaging plaats. Het gold de vraag of de besluiten door de tegenwoordige Cortes genomen, welke een constitutionneel karakter hebben, moeten worden onderworpen aan de koninklijke goedkeuring of dat de Cortes zelve, de wetten, welke zij aannemen kunnen uitvaardigen en sanctionneren.

De regering, deswege door verschillende sprekers geinterpelleerd, heeft bij monde van den heer Aguirre geweigerd daaromtrent voor het tegenwoordige hare meening te doen kennen, en verklaard het verslag der commissie voor de grondwet te zullen afwachten.

Uit Kopenhagen wordt gemeld, dat de Folksthing Dingsdag jl. zijn programma heeft aangeboden. Daarbij wordt verklaard, dat de veranderingen in de grondwet langs constitutionnelen weg zullen plaats hebben. De bij verordening van 25 Julij 1854 beoogde regeling der geheele grondwet van den staat, zal derwijze worden veranderd, dat de grondwet een werkelijk constitutionnel karakter verkrijgt. Het ministerie zal de bij bekendmaking van 28 Januarij 1852 aangenomen rigting blijven volgen, opdat de verbinding der verschillende deelen van den staat tot een welgeordend geheel worde bevestigd. De buitenlandsche staatkunde zal geene verandering ondergaan.

De *Hamb. Corr.* meldt, dat dit programma van de Folksthing zeer gunstig ontvangen is. De Koning heeft den heer Bang, minister van binnenlandsche zaken en president van den raad, den titel van Excellentie verleend; en tot minister voor Holstein benoemd den heer Scheel, ridder der Olifants-orde.

Het blijkt uit hetgeen ten opzigte der Folksthing is gemeld, dat zij niet vast besloten schijnt, om tegen het nieuwe kabinet oppositie te voeren, gelijk ten aanzien van het vorige ministerie het geval was. Maar men moet ook erkennen, dat de concessiën, vervat in het programma, door ons zoo even medegedeeld, wel van dien aard zijn, om de vijandige gezindheid, welke een gedeelte der Folksthing aan den dag legde, te overwinnen of althans te temperen. Het verdient ook opmerking, dat de laatste verklaring der regering, ten aanzien der buitenlandsche staatkunde, niet overeenkomt met de verwachting, welke men van dit nieuwe kabinet bij zijne zamenstelling had.

De stoomboot *Baltic* heeft de mail van New-York van den 9den, te Liverpool aangebragt. De heer Bright is benoemd tot president van den Senaat te Washington.

Door beide Kamers is verworpen een voorstel tot het doen van onderzoek naar de conferentiën in den afgeloopen zomer, door eenige Amerikaansche gezanten te Ostende gehouden.

FRANSCHE POST.

Generaal Lacy Evans, die het bevel voerde over de tweede afdeeling van het leger in het Oosten is eergister avond te Parijs aangekomen.

— De Zweedsche rijksdag heeft alvorens uit een te gaan een crediet van 50,000 marco banco toegestaan tot dekking der kosten voor de nationale nijverheid ter deelneming aan de Parijsche nijverheids-tentoonstelling gedaan.

— De *Courrier de Marseille* meldt, dat de maire van die stad eene commissie heeft te zämen gesteld belast met het onderzoek welke maatregelen dienen genomen te worden om eene daling van den gewonen prijs der eerste levensmiddelen te bewerken. Op advies dezer commissie is besloten: dat eene assosiatie met een kapitaal van 100,000 fr. zal worden daargesteld, om, in de stad magazijnen van rijst, aardappelen, groenten enz, op te rigten die tegen lagere prijs dan in de winkels zullen worden verkocht. Het kapitaal van 100,000 fr. zal bij wijze van inschrijving worden bijeengebragt; de gemeente treedt als waarborg van het kapitaal op, terwijl de inschrijvers van alle voordeelen moeten afzien.

Het bestaan dezer maatschappij voor levensmiddelen zou slechts voorloopig zijn. Op het oogenblik van een crisis in het leven geroepen, zal zij ook ophouden te bestaan van den dag af, dat de levensmiddelen tot derzelver gewonen prijs zullen zijn teruggekeerd. Eene andere commissie is belast met het onderzoek naar de verbeteringen, waarvoor de hallen vatbaar zijn.

Men schrijft uit Cottaro 13 December: Prins Montenegro heeft eene demonstratie ten gunste der Russen gedaan. Hij heeft een vastendag en gebeden uitgeschreven, ten voordeele der Moscovitische wapenen.

Te Montenegro worden belangrijke voorbereidselen gemaakt voor de viering van de op handen zijnde huwelijksvoltrekking van den regerenden prins. Eene deputatie uit het volk zal zijne bruid te Triëst te gemoet gaan.

— Men leest in de Fransche bladen de volgende telegraphische depêche uit Triest 11 December:

De gezondheidstoestand van den hertog van Cambridge verbetert zeer.

Volgens een Turksch bulletin, heeft de generaal Forey den 5den een aanval, door de bezetting van Sebastopol beproefd, teruggeslagen. De Russen zijn met kracht naar hunne verschansingen gedreven.

— Uit Athene wordt gemeld, dat den 14 de opening der Grieksche Kamers zou plaats hebben. De Koninklijke redevoering werd verwacht. De cholera is te Athene geheel verdwenen. De heer Mauro Cordato is thans ad interim minister van binnenlandsche zaken.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Eerste Kamer.

ZITTING VAN ZATURDAG, 23 DECEMBER.

In deze zitting zijn achtervolgens zonder discussie met algemeene stemmen *aangenomen* de volgende wets-ontwerpen, als:

1o. tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor 1855;

2o. tot onteigening van de perceelen voor de uitbreiding van het station van den Rhijn-spoorweg van Arnhem;

3o. tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het Pensioenfonds voor 1855;

4o. tot vermindering der regten op de granen en andere levensmiddelen;

5o. veertien wets-ontwerpen tot bekrachtiging van provinciale belastingen in onderscheidene provinciën van het Rijk;

6o. tot verhooging van Hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1854 (kosten voor den Haarlemmermeer-polder);

7o. ook het ontwerp tot inkoop en amortisatie van Nationale Schuld is, na eenige discussie, met algemeene stemmen *aangenomen*.

Bij die gelegenheid heeft de heer van WESSEM te kennen gegeven, dat hij het regelmatiger zou achten, dat de nommers der naar aanleiding dezer wet in te koopen schuldbekentenissen van het voormalig amortisatie-syndicaat, welke daarna zullen vernietigd worden, later niet meer deelen in de verpligte jaarlijksche lotingen tot uitdelging van het syndicaat.

De MIN. v. FIN. heeft herinnerd, dat de bedoelde bepaling van art. 4 in der tijd, tengevolge van een amend. der Tweede Kamer in eene vorige dergelijke wet was gebragt. Z. Exc. achtte het niet raadzaam, om bij wetten van gelijksoortigen aard, een anderen weg in te slaan, doch hij zou de zaak gaarne in nadere overweging nemen en onderzoeken, of er aan het denkbeeld van den vorigen Spr. om het te min uitgegeven wordende nog tot amortisatie te besteden, bij eene wet van dergelijken aard in het vervolg zou kunnen worden voorzien.

Bij de beraadslaging van een der ontwerpen tot vaststelling van prov. belastingen in Friesland, heeft de heer V. A. DE KEMPENAER opgemerkt, dat de opgave der behoeften, daarin voorkomende, ten eenenmale onvoldoende geoordeeld werd, niet wel overeen te brengen met de eischen van art. 116 der provinciale wet. «De spreker is nu zeer voor de vrije werking der prov. autoriteiten. Hij beschouwt art. 116 ook wel als eene belemmering voor die vrije werking. Maar hij acht de uitdrukking: *andere buitengewone uitgaven* toch minder doelmatig. In allen gevalle wil men eene meer vrije werking aan de Prov. Staten geven, dan moet de wet worden gewijzigd, maar zoolang zij bestaat, moet zij getrouw worden nagekomen. De *Minister van Binnenlandsche Zaken* heeft daarop geantwoord, dat de Regering in deze met geene politieke bedoeling hoegenaamd te werk is gegaan, en dat zij den weg heeft ingeslagen, die vroeger gevolgd is. De Regering meende met het ontwerp, zooals het was ingerigt, op dit oogenblik te kunnen volstaan.

Ten aanzien van het ontwerp, houdende voorloopige bepalingen, betreffende de regterlijke indeeling van den Haarlemmermeerpolder, dat mede met algemeene stemmen is aangenomen, heeft de heer TONCKENS zich, als transitoire wet, daarvoor verklaard, doch gewenscht, dat de Regering haar zoo spoedig mogelijk door eene definitieve wet doe vervangen. Hij weet toch niet, of men de bevoegdheid heeft, nu aan den burgemeester en den commissaris van politie te Haarlem nieuwe werkzaamheden op te dragen, die niet tot hun grondgebied of werkkring behooren.

De MIN. v. JUSTITIE gaf het toe, dat dit ontwerp niet alles regelt. Het is eene transitoire wet. Ten gevolge van de niet-aanneming van een vorig ontwerp, was er vooral te zorgen, dat er op het gebied van den Haarlemmermeerpolder ten minste regt zou zijn te verkrijgen. Daartoe strekt deze voordragt. Andere onderwerpen moeten later bij wet, doch anderen kunnen ook bij besluit worden geregeld. De Regering heeft o. a. begrepen, dat men de zorg voor de policie in die streek niet aan het plaatselijk bestuur van Haarlem kan overlaten. Voor de veiligheid van die streek heeft men dus op andere wijs dadelijk moeten waken en zal verder worden gezorgd.

De Commissien van rapporteurs hebben hare verslagen uitgebragt over alle ontwerpen van wet tot vaststelling der uitgaven en middelen voor 1855. Beraadslagingen bepaald op aanst. Woensdag des morgens ten elf ure.

Tot dien tijd is de vergadering gescheiden.

's Gravenhage, 23 December.

Z. M. heeft 1°. op hun verzoek, eervol, ontslag verleend: aan mr. W. Mekern Mzn., als heemraad van den polder Rietveld en het land van Arkel, aan Jacob Oskam, als polderm. van den polder Overouderland; 2°. benoemd, in het bestuur van den Hoogen Maasdijk van Stad en Lande van Heusden, vereenigd met den Drongelschen- en Oud-Heusdenschen zeedijk, tot leden, J. B. von Heesbeen en W. Straver, en tot secretaris-penningmeester, V. G. A. Boll; tot dijkgraaf van den Vervoorne-polder, A. B. van Tienhoven; tot heemraden in het bestuur van den polder van Oijen, J. Peperkamp en P. Devenyns Jz., tot binnengecommitteerde van den polder van Empel en Meerwijk, H. Bogaerts; tot leden in het dijk- en polderbestuur van het Hooghemaal, V. Reys en A. Vos, tot heemraden van het Nieuweland van Altena, A. Middelkoop en N. de Rooij; tot heemraad in het polderdistrict Nederbetuwe, R. Verbrugh Rz., tot dijkgraaf van den polder van de Oostplaat Flakkee onder Middelharnis, D. van Weel Azn.; tot dijkgraaf van den polder van de Westplaat Flakkee onder Sommelsdijk, A. van Weel Az., tot hoogheemraad bij het dijks-collegie 's Lands van Terleede en Schoonrewoerd, P. van Buuren, tot lid van het bestuur van den polder Stein, J. Leeuwenhoek; tot heemraad van den polder de nieuwe Klem onder Strijen, J. Lagestee; tot heemraad in het bestuur van den polder Westzaan, J. Dekker Gzn.; tot poldermeester van den polder Overoudeland onder IJsselstein, Jan Oskam.

—

Z. M. heeft verleend de volgende pensioenen, als aan D. Hordijk, ontv. der dir. bel. en acc. te Zwijndrecht *f* 1821, G. G. Bachiene, id. der dir. bel. in- en uitg. regten en acc. te Amersfoort *f* 1509, N. van der Salm, comm. der 1ste kl. bij 's Rijks bel. te Tholen *f* 246, W. Schoondermark, id. te Leende *f* 351, A. Simmers, id. 2de kl. te Leende *f* 292, J. J. van Groeningen of Groningen, id. 3de kl. te Texel *f* 242, M. Hoekman, id. te Cuijk, *f* 154, E. Bisthorst of Biesthorst, commies bij 's Rijks entrepôt te Amsterdam *f* 390, A. van der Ven, idem *f* 229 A. Arents, wed. van J. de Graaf, in leven comm. der 1ste kl. bij 's Rijks bel. te Groote Gast *f* 219, M. C. Assmann, wed. van A. Kervenzee, in leven commies bij 's Rijks entrepôt te Rotterdam *f* 203.

—

Z. M. heeft aan den heer H. A. Kooman, op verzoek, met den laatsten Maart aanstaande een eervol ontslag verleend als arrondissements-directeur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Groningen, behoudens aanspraak op pensioen.

---

* HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik werden heden uit Luxemburg in deze residentie terug verwacht.

---

* Naar men verneemt, zullen de vier bedienden van wijlen den Graaf van Nassau, Koning Willem I, die tegen de Hooge Erfgenamen van wijlen Z. M. Willem II hebben geprocedeerd, tegen de uitspraak van den Hoogen Raad, waarbij zij in hunnen eisch niet-ontvankelijk zijn verklaard, daarvan bij gemelden Raad in revisie komen.

---

* Kerkvoogden der Nederduitsche Hervormde gemeente te 's Gravenhage, hebben onlangs de volgende circulaire afgezonden: « Bij uitnoodigings-biljet van den 7den Mei des voorgaanden jaars, hebben Kerkvoogden de vereischte gelden aangevraagd, teneinde het, door goedgunstige beschikking van Z. M. den Koning in vollen eigendom overgedragen groote en schoone gebouw in het Willemspark, volgens de bedoeling des Edelen Gevers, tot eene Kerk voor de gemeente te kunnen inrigten.

« Ofschoon de inschrijving en giften niet onaanzienlijk mogen genoemd worden, zijn dezelve evenwel ruim *f* 40,000 beneden het alstoen voor den ophouw geraamde gebleven, maar bovendien is tengevolge van de prijsverhooging, welke alle materialen hebben ondergaan, gevoegd bij andere omstandigheden, de voor de geheele voltooijing benoodigde som veel hooger geklommen. Immers, volgens de uitkomsten van de verschillende reeds gedane en ten deele ten uitvoer gelegde aanbestedingen, zoo van het gebouw zelf, als van het daarin te plaatsen Orgel, mitsgaders van het Uurwerk en de Klokken, is met inbegrip van het stofferen der Kerk, volgens uitvoerige berekeningen, in zijn *geheel* benoodigd *f* 135,000. Er behoort alzoo voorzien te worden in een tekort van *f* 75,000, met welk te verkrijgen bedrag, hiervan kan de stellige verzekering worden gegeven, alle te doene uitgaven, voor de geheele voltooijing gevorderd, kunnen bestreden worden.

« In dien stand van zaken moesten Kerkvoogden op maatregelen bedacht zijn, om de tekortkomende gelden te verkrijgen.

« Men behoorde, aan den eenen kant de toekomst met geenen te grooten last te bezwaren, maar ook aan den anderen kant een gegrond uitzigt te openen in het welslagen tot verkrijging van de gevorderde geldelijke middelen.

« Andermaal vrijwillige giften te verzoeken kwam Kerkvoogden en Notabelen niet voegzaam voor, daar zij van de goede gezindheid der gemeente geen misbruik mogten maken.

« Het scheen Kerkvoogden dus het geschikst en doelmatigst toe eene Geldleening te openen, tegen eene matige rente en eene jaarlijksche aflossing, waartoe tot zekerheid van beiden, volgens gemaakte berekening, de inkomsten van het kerken-fonds, nu alle de voornaamste vernieuwingen en herstellingen van de overige kerkgebouwen zijn afgeloopen, voldoenden waarborg opleveren.

« Heeren Notabelen, aan wie alle de stukken zijn voorgelegd, die tot eene overtuigende berekening konden dienen, hebben zich eenparig met de zienswijze van Kerkvoogden vereenigd, en is de magtiging tot het aangaan der geldleening bij Gedep. Staten van Zuid-Holland aangevraagd en bij H. Ed. G. A. resolutie van den 22sten Aug. ll., n°. 39, verleend geworden.

« Kerkvoogden nemen thans de vrijheid, het plan dezer geldleening aan te bieden, met het bescheiden doch dringend verzoek tot eene ruime deelneming.

« Zij twijfelen geenszins aan de bereidvaardigheid van velen, om mede te werken tot het bereiken van het beoogde doel, dat is, om de vereischte fondsen te erlangen tot de volledige opbouwing van de Willemskerk. Zij vermeenen dan ook geenen verderen aandrang te behoeven

om het welslagen hunner poging te verzekeren; het belang der zaak zelve, mitsgaders de goede gezindheid der gemeente, om zich eene geringe kortstondige rente-opoffering te getroosten, strekt hen tot waarborg.

«Het billet tot inteekening, hetwelk hierbij gevoegd is, zal na verloop van acht dagen worden teruggehaald, terwijl de inteekening ook open is gesteld ten huize van den Kerkelijken Ontvanger, den heer van Aalst, wonende op de Bierkade, alhier.

Daarbij is gevoegd het volgend plan eener geldleening ten behoeve van de Kerkelijke Administratie der Nederduitsche Hervormde Gemeente te 's Gravenhage, zullende uitsluitend dienen tot dekking van de kosten voor den bouw der Willemskerk.

«De geldleening geschiedt tot een bedrag van *f* 75,000, tegen 3 ten honderd interest in het jaar en eene jaarlijksche aflossing van minstens *f* 3000.

«De deelnemingen worden aangenomen bij ronde sommen van honderd gulden en het meervoud van dien.

«Ingeval het bedrag der deelneming *f* 75,000 te boven gaat, zal hetzelve met de laagste deelnemingen worden verminderd of door het lot worden geregeld.

«De storting der deelneming heeft plaats bij den Kerkelijken Ontvanger, in *vier* termijnen, als:

de eerste vóór of op den 1 Julij 1855, 30 pct.
de tweede . . . . . 1 Febr. 1856, 30 pct.
de derde . . . . . 1 Sept. 1856, 20 pct.
de vierde . . . . . 1 Febr. 1857, 20 pct.

«Zullende voor de eerste storting voorloopige bewijzen worden afgegeven, op welke ook aanteekening der latere stortingen wordt gedaan. Bij nalatigheid in het doen der stortingen op de gemelde termijnen, vervallen de vroegere stortingen, ten behoeve van het kerkelijk fonds.

«Na de laatste storting zullen de voorloopige bewijzen worden ingewisseld tegen Obligatiën, ieder voorzien van een stel coupons, van welke de eerste zal verschijnen met 1 Februarij 1858, betaalbaar, even als de uitgeloten Obligatien bij den Kerkelijken Ontvanger en zal tevens de op de voorloopige bewijzen verschenen interest worden aangezuiverd.

«De Obligatien zullen worden uitgegeven in stukken van: *f* 1000, *f* 500, en *f* 100.

«Die van *f* 1000 zullen alleen met den volgnommer zijn voorzien; die van *f* 500 met een volgnommer en de letters A en B; die van *f* 100 met een volgnommer en de letters van A af tot K; op elk der Obligatien ééne dier letters.

«De op den 1sten Februarij af te lossen Obligatien zullen jaarlijks door het lot worden aangewezen, op den eersten Zaturdag in de maand December, te beginnen met het jaar 1857, in eene vergadering van Kerkvoogden, met open deuren gehouden in het huis naast de Kloosterkerk, en zal van de uitgelotene nommers kennis worden gegeven in het Dagblad van 's Gravenhage.

«De uitgelotene Obligatien, welke tien jaren na dat dezelve betaalbaar zijn gesteld, niet ter betaling zullen zijn aangeboden, komen ten voordeele van het kerkelijk fonds te vervallen.

«Tot zekerheid van de aflossing van kapitaal en betaling van renten worden de inkomsten der kerkelijke administratie verbonden.»

Volgens eene mededeeling van Zr. Ms. gezant te Londen is door het Britsche gouvernement, in de *London Gazette* van den 19 dezer, bekend gemaakt, dat sedert 8 December de blokkade der navolgende Russissche havens was opgeheven, namelijk: Libau, Windau, Riga en Pernau, en alle Russische havens, reeden en inhammen, te rekenen van 55° 53′ N. breedte, 21° 0′ 3″ O. lengte, tot Kaap Dagar Ort, gelegen op 58° 55′ N. breedte′ 22° 0′ 5″ O. lengte; de havens van Hapsal, de Warmso-eilanden, Baltischport, Reval en alle Russische havens, reeden en inhammen van Kaap Dagar Ort af tot aan de vuurbaak van Eckholm, gelegen op 59° 43′ N. breedte en 25° 48′ O. lengte.

De havens van Helsingfors en Sweaborg en alle Russische havens, reeden en inhammen ten westen van Helsingfors tot en met kaap Hango op 59° 48′ N. breedte, 22° 53′ O. lengte; de haven van Aro en Abo en eindelijk de gezamenlijke havens, reeden en inhammen, ten oosten van Helsingfors op de Finsche kust, en van de vuurbaak van Eckholm op de kust van Esthland tot Kronstadt en St. Petersburg, beide ingesloten.

Men schrijft uit 's Hage aan de *Utr. Ct.*

«Volgens de meening van sommigen, die gewoonlijk in soortgelijke zaken nog al goed zijn ingelicht, zou de portefeuille van Marine in handen van den Minister van Oorlog blijven, tot de terugkomst van den vice-admiraal E. G. van der Plaat, die uit de O. Indische kolonien op reis is naar het Moederland. Dezen zee-officier zou dan welligt de portefeuille van Marine worden toevertrouwd.

Uit eene bijzondere bron kan de *Utr. Ct.* mededeelen, dat aan de bevelhebbers der geallieërden in de Krim, bevel is gezonden, om het uiterste te beproeven, tot inneming van Sebastopol vóór het einde des jaars en mag men dus, als geen onoverwinnelijke beletsels, wier bestaan alleen op het terrein zelf is te bewijzen, zich daartegen in den weg stellen, spoedig groote gebeurtenissen te gemoet zien.

Onder de gemeente Velzen is aangespoeld het lijk van eene vrouw, naar gissing tusschen de 40 en 50 jaren oud, geheel naakt; door wegschuring van voorhoofd, neus oogen en kin, is geene beschrijving mogelijk, maar lang zwart haar met grijs, middelmatige taille, eene donker-[illegible] kleur, den mond voorzien van weinige groote en [illegible] voortanden. Het lijk, welligt een der ongelukkige schipbreukelingen van het schip *Hendrika*, is ter aarde besteld op de burgerlijke begraafplaats van de naburige gemeente Wijk aan Zee.

Het Prov. Geregtshof in Noord-Holland heeft bij arrest van gisteren Jannetje Slot, vrijgesproken van de haar ten laste gelegde beschuldiging van drie moedwillige brandstichtingen in een onbewoond gebouw gepleegd, met last dat zij onmiddellijk zal worden in vrijheid gesteld.

De finantiële commissie te Parijs heeft, met herhaling van het berigt der rentebetaling, aangekondigd, dat de coupons der spaansche obligatien in hun geheel moeten worden ingeleverd, zonder dat daarvan eenig gedeelte hoegenaamd zij afgeknipt.

Ook door de finantiële commissie te Londen is de betaling dier coupons van 1 Januarij aangekondigd.

Het bestuur der tentoonstelling te New York, is buiten staat voor het oogenblik aan deszelfs verpligting jegens de inzenders te voldoen en kan nog de vracht der reeds terugezondene, noch die der overige teruggeblevene inzendingen betalen om welke reden het deze laatste in een droog magazijn heeft opgeslagen, tot dat de voorgenomen verkooping van het glazen paleis, waarvan de waarde op *f* 500,000 N. C. geschat wordt, zal hebben plaats gehad. Deze onaangename tijding is bij circulaire aan de heeren inzenders bekend gemaakt. De inzenders kunnen nu voor eigen rekening de goederen doen terugkomen, of daar laten verkoopen of den tijd afwachten, dat het bestuur in staat is voor deszelfs rekening het retour te doen plaats hebben. Middelerwijl verschijnt de termijn van vrijen wederinvoer hier te lande, ult. Maart. aanstaande. *(H. blad.)*

Leijden, 22 Dec. Heden promoveerde tot doctor in de regten, de heer J. R. Hoolboom van Leerdam, met theses.

Utrecht, 22 Dec. Voor een drietal weken hebben wij vermeld, het vinden van eenen pot met gouden munten, bij eene opgraving in de Korte Nieuwstraat. Wij hebben toen het berigt ontvangen, dat het Spaansche matten waren. Het is ons thans gebleken, dat deze pot 558 gouden Engelsche, Fransche, Spaansche en Hollandsche munten bevatte, waarvan het jongste stuk het jaartal draagt van 1568. Alle deze munten waren goed geconserveerd, en zullen eene waarde hebben van nagenoeg *f* 3200. — De eene helft is gekomen aan de stad Utrecht en de andere aan den vinder, den werkman Mulder.

— Gisteren zijn aan onze Hoogeschool bevorderd tot doctoren in de regten de heeren W. N. Lantsheer, uit Middelburg, W. baron van Goltstein, geboortig van Hamburg, en G. C. P. de Ruiter, uit Utrecht; alle drie met Theses. *(U. C.)*

Arnhem, 21 Dec. Heden stond voor het Provinciaal Geregtshof van Gelderland, teregt Engeltje Kempen, oud 26 jaar, zonder beroep, geboren te Voorst en wonende te Twello; beschuldigd van kindermoord voor de eerste maal door de ongehuwde moeder, gepleegd. De beklaagde had bekend dat zij in den nacht van 3/4 October heimelijk was bevallen en dat zij haar kind, dat geleefd en zich bewogen doch niet geschreid had, uit angst voor haren stiefvader en over haren toestand radeloos zijnde, de keel had toegedrukt en in eene droog gemaakte sloot had begraven. Uit het geneeskundig onderzoek is dan ook gebleken dat het gezegde lijkje was een kind van het vrouwelijk geslacht, dat voldragen en levensvatbaar geboren, na de geboorte, hoezeer slechts korten tijd, geleefd heeft en geen natuurlijken dood is gestorven, maar dat de dood is toe te schrijven aan stikking, waarschijnlijk veroorzaakt door het aanwenden van eene sterke drukking op den hals.

De beklaagde stond volgens de acte van beschuldiging niet ongunstig bekend en is goedig van aard.

Nadat de advocaat-generaal mr. de Willebois, de akte van beschuldiging had verdedigd en toegelicht en met aanneming van het bestaan van verzachtende omstandigheden eene tuchthuisstraf van vijftien jaren had gerequireerd, heeft de ambtshalve toegevoegde verdediger mr. G. Everts, P.Pz., in eene uitgewerkte, sierlijke pleidooi getracht te betoogen, dat de schuld van de beklaagde niet wettig en overtuigend was bewezen, daar men de bekentenis van de beklaagde, bij de ontdekking in de grootste verslagenheid en onsteltenis afgelegd, niet voor genoegzaam bewijs mogt aannemen, en op dien grond geconcludeerd tot vrijspraak.

Het hof heeft de beklaagde schuldig verklaard aan het feit, waarvoor zij teregt stond, en, met aanneming van verzachtende omstandigheden, haar veroordeeld tot eene tuchthuisstraf van acht jaren en in de kosten des regtsgedings. *(Arnh. Ct.)*

---

† † **Nijmegen**, 22 Dec. Heden morgen overleed alhier de heer de Man, lid der Tweede Kamer der Staten-Generaal, in den ouderdom van 70 jaren. De natie verliest in hem een waardig vertegenwoordiger, die hare belangen bij elke voorkomende gelegenheid op het oog had. Zijne nagedachtenis zal dan ook voor elk waar vaderlander dierbaar blijven.

Advertentien.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 23 December 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$59\frac{3}{8}$ $\frac{1}{2}$	*Hope* 1798/1816	5	100
Dito Certificat.	3	71	Dito 1828/1829	5	$99\frac{1}{8}$
Dito Dito.	4	$89\frac{5}{16}$ $\frac{3}{8}$	Cert. 1831/1838	5	
O. I. Leening	4		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	$85\frac{1}{2}$
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	87	Dito *Hope*	4	
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Stieglitz*	4	
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig.	6	
D° *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$		Certific. dito.	6	$56\frac{1}{4}$
Frankrijk.					
Obligatien	3		**Polen.**		
Spanje.					
Nieuwe	1	$18\frac{1}{4}$	Obligatiën	4	
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. c/m.	3	$32\frac{3}{4}$ $3\frac{3}{8}$ $2\frac{7}{8}$			
Bew. Sp. Com.		$5\frac{1}{4}$	Metaliek	5	63 $\frac{1}{8}$
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	$72\frac{7}{8}$ 73
Portugal.			Dito Nation.	5	$65\frac{11}{16}$ $\frac{3}{8}$
Londen nieuwe.	5	$36\frac{15}{16}$ 37	Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{1}{16}$ $\frac{1}{8}$
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{1}{16}$ $\frac{1}{8}$

Mexic., te Lond. 3 pct, $19\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$; dito Onb. $19\frac{1}{16}$, $\frac{3}{16}$.

De markt was heden in handel en variatie onbeduidend, met uitzondering in Spaansche fondsen welke aanzienlijke verkooporders in binnenl. 3pct. merkbaar zijn gedaald.

FRANKFORT, Vrijdag 22 December. Metalliek 5 pct $64\frac{1}{8}$; Spanje binnenl. 3 pct. $33\frac{1}{8}$; dito 1 pct. $18\frac{3}{8}$.

LONDEN, Vrijdag 22 December. Consols op t. $91\frac{1}{4}$, $\frac{3}{8}$, $91\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; N. Mexic. 3 pct. 21, $\frac{1}{4}$, 21, $21\frac{1}{8}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. $69\frac{1}{2}$; Gren. Uitg. $5\frac{3}{8}$; Ecuador $3\frac{1}{2}$; Sardinie 5 pct. $83\frac{1}{2}$; Spanje 3 pct. buit. $38\frac{3}{4}$; dito 1 pct. $18\frac{7}{8}$, $19\frac{1}{8}$; dito Certific. $5\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; dito Passive $4\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$; Russen $4\frac{1}{2}$ pct. 88; dito 5 pct. 97; Holl. 4 pct. $91\frac{1}{4}$; dito $2\frac{1}{2}$ pct. $61\frac{1}{4}$.

PARIJS, Vrijdag 22 December. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. 94.30; dito 3 pct. 68.65; Sp. binn. 3 pct. $34\frac{1}{2}$; dito 1 pct. $18\frac{3}{4}$; Belg. $4\frac{1}{2}$ pct. $91\frac{1}{2}$; O. Metall. 85.

WEENEN, Vrijdag 22 December. N. Metall. 83; N. Leen. $98\frac{3}{4}$; Nat. Leen. $86\frac{1}{4}$; Bankactien 1245; Lombarden 96; Zilver $28\frac{1}{2}\frac{3}{4}$; Wissel op Londen 12.18; dito op Parijs $148\frac{1}{2}$.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.